

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2017. szeptember 19.

Az Európai Számvevőszék figyelmeztet: az Uniónak csökkentenie kell a gázkibocsátást és alkalmazkodnia kell az éghajlatváltozáshoz

Az Európai Számvevőszék legfrissebb állapotfelmérése szerint, amely az energiaügyekkel és éghajlatváltozással kapcsolatos uniós fellépésről szól, az éghajlatváltozás kezeléséhez elengedhetetlenek az energiával kapcsolatos eredményes intézkedések. Az Európai Számvevőszék szerint az energiatermelés és az energiafelhasználás az Unió teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 79%-át teszi ki. A változó éghajlathoz való alkalmazkodás még akkor is szükséges, ha az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló erőfeszítések sikeresek. Az évszázad végére Európa éghajlata jelentősen eltér majd a maitól még akkor is, ha – amint a Párizsi Megállapodás feltételezi – a hőmérséklet-emelkedés nem haladja meg addigra a 2°C fokot.

Az állapotfelmérés célja, hogy információt nyújtson a jogalkotási vitához és a későbbi ellenőrzésekhez: evégett áttekinti az Unió e téren végzett munkáját, összefoglalót ad az Európai Számvevőszék és a tagállami ellenőrző intézmények által eddig elvégzett főbb ellenőrzési munkáról és rámutat a fő feladatokra.

A Számvevőszék szerint az energiaügy és az éghajlatváltozás szorosan összekapcsolódik, mivel a fosszilis tüzelőanyagokból származó energiatermelés és a közlekedési, ipari, mezőgazdasági ágazatok, valamint a háztartások energiafelhasználása az Unió üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 79%-át teszi ki. E kérdések közt számos olyan van, amelyet a tagállamok együttműködésével lehet a legjobban kezelni, és amelyek kiemelt helyet foglalnak el az Unió napirendjén.

„Az Uniónak csökkentenie kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, és alkalmazkodnia kell az éghajlatváltozáshoz. A jelenlegi előrejelzések szerint nagyobb előrelépésre van szükség ahhoz, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló 2030-as célértékek és 2050-es célkitűzések teljesüljenek. Az Unió és a tagállamok számára komoly nehézséget jelent majd az is, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást már előre felmérjék és megtervezzék, hogy lehetőleg ne későn, az eseményekre utólag reagálva és nagyobb költséggel kelljen fellépni” – jelentette ki Phil Wynn Owen, a jelentésért felelős számvevőszéki tag.

A Számvevőszék rámutat, hogy az energiaügy területén az uniós fellépés fontos részét jelenti a belső energiapiac létrehozása, hogy az Unió teljes területén lehetővé váljék a földgáz és a villamos energia

E sajtóközlemény célja, hogy rövid összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett állapotfelmérésről. A jelentés teljes szövege itt tölthető le: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

szabad áramlása és határok nélküli kereskedelme. A belső energiapiac célja, hogy költséghatékony módon teljesítse a megfizethető, versenyképes árú, fenntartható és biztonságos energiaellátásra irányuló uniós energiapolitikai célkitűzéseket. Noha az EU bizonyos régióiban jelentős előrelépések történtek, a belső energiapiac még nem jött létre.

Az éghajlatváltozással kapcsolatos legtöbb uniós fellépés az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére összpontosít. Az Unió azt a célt tűzte ki, hogy az üvegházhatású gáz kibocsátását 2020-ra 20%-kal, 2030-ra pedig 40%-kal csökkenti. 2050-re az Unió az üvegházhatásúgáz-kibocsátást 1990-hez képest 80–95%-kal kívánja csökkenteni. A kibocsátáscsökkentést az egyes ágazatok eltérően közelítik meg. Kibocsátáskereskedelmi rendszere révén az Unió felső határértékeket állapított meg néhány energiaellátási ágazatra, az energiaintenzív iparágakra, valamint az EGT-n belüli légi járatokra vonatkozóan. A kibocsátási kvóták piacának megteremtésével „beárzta” a szén-dioxidot. Más területeken a kibocsátások csökkentése az egyes tagállamok számára kitűzött kibocsátás-csökkentési célnak megfelelően történik.

A Számvevőszék szerint a 2030-as és 2050-es uniós kibocsátás-csökkentési célértékeket és célkitűzéseket csak az erőfeszítések jelentős növelésével lehet elérni, és ebből valamennyi gazdasági ágazatnak ki kell vennie a részét. A 2030-as célértékek eléréséhez az éves kibocsátás-csökkentési erőfeszítéseket legalább másfélszeresre kell növelni a következő évtizedben. A legjelentősebb változásnak azonban 2030-tól kell majd bekövetkeznie, amikor is a kibocsátás-csökkentési rátának három-négyszeresen kell meghaladnia a korábbi szinteket a 2050-es cél eléréséhez.

Az alkalmazkodásról szóló 2013. évi uniós stratégia intézkedésre ösztönzi ugyan a tagállamokat, de nem teszi azt kötelezővé.

Az állapotfelméréshez 269 uniós és tagállami ellenőrzési jelentést tekintettünk át. Ami az energia területét illeti, a megújuló energiák terén elért növekedés és azok költségeinek globális csökkenése ellenére az ellenőrzések a költséghatékonyság hiányát állapították meg és a beruházások útjában álló akadályokról számoltak be. Az energiahatékonysági ellenőrzések rendszeresen mutattak rá költséghatékonysági problémákra. A nukleáris energia területén az ellenőrzések jelentős költségnövekedéseket és késedelmeket állapítottak meg. Rámutattak az ellenőrzések arra is, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési módokra történő átállás nem megfelelő mértékű. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás területén az ellenőrzések elsősorban az árvizek témakörével foglalkoztak. Ezzel kapcsolatban az ellenőrök az árvíz megelőzés, az árvízvédelem és az árvízkezelés terén tapasztalt problémákat.

Egyes fő területek mindaddig kevesebb figyelmet kaptak az ellenőrzések során, többek között: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az üvegházhatást okozó gázok uniós és nemzeti nyilvántartásai, a közúti közlekedésből, valamint a mezőgazdaságból származó kibocsátások.

Állapotfelmérésünk a feladatok hét fő területét jelöli ki: energiaügyi és éghajlat-változási irányítás, tényadatokon alapuló szakpolitika, energetikai átállás, a kutatás és innováció eredményes felhasználása, az alkalmazkodás megtervezése és végrehajtása, finanszírozás, valamint az uniós polgárok bevonása.

A szerkesztők figyelmébe

Az iparosodás előtti szinthez viszonyított 2°C fokos hőmérséklet-emelkedés mellett a 2071–2100-as időszakra Európa éghajlata jelentősen eltér majd az 1961–1990-es időszakétól. A 2°C-os növekedési forgatókönyv a globális átlaghőmérsékletre vonatkozik, azaz még ha sikerül is ezen belül maradni, bizonyos régiókban a hőmérséklet akkor is 2°C-nál jóval nagyobb mértékben fog emelkedni. A 2071–2100-as időszakra a téli hőmérséklet Skandinávia egyes részein az 1961–1990-es időszakhoz képest átlagosan 5–8°C-kal is emelkedhet. Az átlagos hőmérséklet-emelkedés a nyári időszakban

Spanyolország nagy részén és Észak-Skandináviában a 3–4°C-ot is elérheti. A 2071–2100-as időszakra a téli csapadékmennyiség Közép-Európa és Skandinávia egyes részein az 1961–1990-es időszakhoz képest több mint 25%-kal emelkedhet. A nyári csapadékszintek az Unió földközi-tengeri partvidékének nagy részén több mint 50%-kal csökkenhetnek.